



ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

Administrative Skills of School Administrators under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 6

วัชรารณณ์ สุวรรณประทีป¹

บทคัดย่อ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ประชากร มีจำนวน 184 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.920 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ใช้ความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี
4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานมากมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to study administrative skills of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6 by gender, education level and experience. The population was 184 teacher in Non-Formal Education under Non-Formal and Informal Education. The tools used in this research were a questionnaire with 5 level scales and reliability equals 0.920. The statistics used in the data analysis include frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test.

The results of the research found that

Administrative skills of school administrators under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, the results are summarized as follows

1. Administrative skills of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, in total, and each level was at a high level When considering in each aspect Sort by average from high to lowest, including human aspect, conceptual and technical methods respectively.

2. Administrative skills of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, classified by gender and overall differences were not statistically significant.

3. Administrative skills of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, classified by the overall educational level and each side differences were statistically significant at the .05 level, with administrators with a higher education level having administrative skills than those with a bachelor's degree.

4. Administrative skills of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, classified by overall human experience and conceptual differences were statistically significant at the .05 level, with executives with more experience in management having more management skills than those with less experience in management.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ คุณภาพของคนเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ แม้ประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอันจำกัด หากพลเมืองมีคุณภาพ ประเทศก็ย่อมเจริญก้าวหน้า แต่คนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา รัฐเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาไว้ในกฎหมายและแผนแม่บทของชาติ แบ่งเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปีพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ในหมวด 3 มาตรา 43 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”



พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในหมวด 2 มาตรา 10 “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

อย่างไรก็ตาม ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ อันได้แก่ สภาพโรงเรียน สภาพชุมชน คุณภาพของครู ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน คุณลักษณะของผู้บริหาร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 1) ผู้บริหารต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ตามกระบวนการบริหาร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและหน้าที่ของตนต่อองค์กร ต่องาน ต่อคน และกลุ่ม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ (บุญทิวา บุญยะประภัสสร, 2547 : 42-45) ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน (กิตติมา ปริติติลล, 2549 : 52) ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการศึกษาที่จะให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2545 : 123) จะเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จก้าวหน้าของโรงเรียน จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้นำบุคลากรในโรงเรียนให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ (พงษ์ศักดิ์ สำนักสกุล, 2544, หน้า 17)

ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะชี้วัดความสำเร็จ และความล้มเหลวขององค์การในการปฏิรูประบบการศึกษาไทย เป็นกุญแจดอกสำคัญในการเปิดมิติใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา, 2542, หน้า 3-7) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการความสะอาด ผู้นำ และผู้สนับสนุน เป็นผู้นำนวัตกรรมเข้าสู่สถานศึกษา จึงทำให้การระดมความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา การเป็นผู้นำนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดการกระทำกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่พึงต้องการ หรือคำสั่งของคนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ คุณวุฒิ คนฉลาด (2540, หน้า 29) กล่าวว่าบทบาทของผู้นำนั้นเป็นผู้ทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม สร้างแรงจูงใจ พัฒนาบุคคล และสร้างประสิทธิภาพงาน ผู้นำนั้นเปรียบประดุจดวงประทีปขององค์กร และเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในองค์กร ฉะนั้นผู้นำย่อมเป็นหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม

การบริหารการศึกษา เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้เรื่องการบริหารโรงเรียน กระบวนการบริหาร ทักษะสำหรับผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548, หน้า 22-23) ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จึงควรมีความโอ้อ้อมอารี กว้างขวาง ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว มีมารยาท เป็นนักวิชาการ ส่งผ่านเผยแพร่ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความจำเป็นเลิศ และเป็นผู้ให้บริการ ทักษะผู้บริหารจึงจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกระดับที่จะสามารถทำให้เกิดการร่วมมือกันของบุคคล เพื่อให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (สมนึก นนธิจันทร์, 2549, หน้า 192)

ครูผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีคุณภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้เรื่องการบริหารโรงเรียน กระบวนการบริหาร ทักษะสำหรับผู้บริหาร การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548, หน้า 22 - 23) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาและ



วิเคราะห์ของแคทซ์ (Katz, 1955, pp. 33 – 42) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมี 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะทั้ง 3 ประการนี้เป็นทักษะของผู้บริหารที่มีประสิทธิผลในองค์การธุรกิจ ต่อมา มีผู้นำทักษะ ทั้ง 3 นี้มาประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา ซึ่ง จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 14) ได้ให้ความเห็นไว้สอดคล้องกับ ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2541, หน้า 1) ว่า การบริหารการศึกษานั้นไม่ได้แตกต่างจากการบริหารทั่วไป กล่าวคือ สามารถนำหลักการของการบริหารทั่วไปมาใช้ในการบริหารการศึกษาได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ประสาน ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของโรงเรียนต่างๆภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอบัวใหญ่ อำเภอบัวลาย อำเภอดง อำเภอกำแพงแสนนาง อำเภอสีดา อำเภอบ้านเหลื่อมที่เป็นทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาส ตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ซึ่งจากการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดรอบที่ 3 พบว่า มีหลายโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์ผลการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ผลของโรงเรียนดังกล่าว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ว่าจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้นทั้งด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร อุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่ ผู้บริหารบางโรงเรียนยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน ครู บุคลากรทางการศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และขาดแคลนและยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งขาดแคลน งบประมาณที่จะนำมาพัฒนาการเรียนการสอน และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา รวมถึงปัญหาด้านการติดสื่อสาร การติดต่อราชการ เนื่องจากที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับโรงเรียนบางแห่งอยู่ห่างไกลกัน การรับส่งหนังสือ ยังไม่รวดเร็วเท่าที่ควร โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล การได้รับข้อมูลข่าวสารอาจล่าช้าเสียเวลาในการปฏิบัติงาน หรือส่งงานไม่ทันตามเวลาที่กำหนด ปัญหาเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และมาตรฐานการศึกษา หรืออาจส่งผลกระทบต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 , 2557, หน้า 13-24) จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว และโรงเรียนได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมากมายหลายด้านตามกระแสโลกาภิวัตน์ แต่การบริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการบริหารงาน (มีประสบการณ์มาก คือ มีการบริหารงานมากกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์น้อย คือ มีการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 184 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใน 3 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1. การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) 2. การทดสอบความแตกต่างเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี
4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานมากมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย



การอภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการทำงาน ทุกฝ่ายสามารถแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนในการบริหารงาน ในฐานะที่เป็นผู้บริหารถึงแม้จะมีภาระงานมาก แต่ก็จะไม่เสียสละเวลาในการให้คำปรึกษาแก่บุคลากร รวมทั้งมีการให้คำแนะนำ มีการนิเทศกำกับ ติดตามการทำงานของฝ่ายงานต่าง ๆ อย่างเป็นระยะ ทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้บุคลากร นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงานรวมทั้งมีการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2541, หน้า 13-15) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงผลสำเร็จ ที่ต้องการจะทำได้ และหนทางที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติในการวางแผนผู้บริหารจะทำการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต และจะมีการคิดวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายผลงานต่าง ๆ และจะกำหนดแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภารกิจของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมทางการจัดการ ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์การธุรกิจมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพพร้อม ในการทำงานทุกตำแหน่งงาน หลักการและนโยบายของหน้าที่ การจัดการเกี่ยวกับบุคคลที่จะใช้ยึดถือปฏิบัติ ก็คือ การพยายามให้เป็นไปตามหลัก “Put the Right Man on the Right Job” หรือการพยายามทำให้ทุกตำแหน่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อม และเหมาะสมกับงานที่ทำให้มากที่สุด สอดคล้องกับ งานวิจัยของทวี วงศ์สุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย แก้วเชื้อ (2552, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพุ่ม วิชิตนนทการ (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของสุภาณี กิมแก้ว (2553, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความ คิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รวมทั้งเทคโนโลยีข่าวสารที่มีการ



เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในหลายด้าน ทั้งในด้านการปรับหลักสูตรและกำหนดปรัชญาของการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดี การฝึกอบรมครูและพัฒนาครู การจัดสื่อและอุปกรณ์การเรียน การจัดการเรียนการสอน ตำรา หนังสือให้มีความเพียงพอ ระบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรเพื่อสนองตอบแนวทางการจัดการศึกษาในหมวด 4 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารทุกคนและทุกเพศต่างต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ส่งผลให้สภาพทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ ศรีจันทน์ (2549, หน้า 77) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ ยี่ขอ (2551, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ได้รับการศึกษามากขึ้นจะทำให้เรามองอะไรได้กว้าง มีมุมมองหลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลให้ความคิดในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการบริหารงานผู้บริหารต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ตามกระบวนการบริหาร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและหน้าที่ของตนต่อองค์กร ต่อคน และกลุ่ม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน (กิติมา ปรีดีติลล, 2549, หน้า 52) ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการศึกษาที่จะให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 123) ทำให้ผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้สูงและติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาของชาติ จึงมีทักษะในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ ศรีจันทน์ (2549, หน้า 77) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาธร ผดุงเวียง (2551, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า



ปริญญาดรี มีความต้องการการพัฒนาทักษะทางการบริหารโดยรวมและด้านทักษะทางเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม ด้านมนุษย และด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานมากมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ทำให้บุคคลมีโอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน การที่ผู้บริหารมีประสบการณ์และปฏิบัติมานาน น่าจะมีทักษะและความชำนาญสามารถนำประสบการณ์มาปรับการดำเนินงานให้เกิดผลดีแก่หน่วยงานได้ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม ด้านมนุษย และด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานมากมีทักษะการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ ศรีจันทน์ (2549, หน้า 77) ที่ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของทวี วงศ์สุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 บริหารจัดการในโรงเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางระบบจัดทำข้อมูลเป็นปัจจุบันสามารถใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเทคนิควิธีการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและจะได้แผนปฏิบัติการที่มีคุณภาพและชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมานโยบายของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทุกระดับมาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการนำนโยบายต่างๆมาพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายเพื่อให้มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล สามารถนำมาจัดระบบวางแผนการประชาสัมพันธ์ได้สอดคล้องกับลักษณะงานของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป



6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการติดต่อสื่อสารและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดให้บุคลากรมีการพบปะสังสรรค์กันนอกเวลา หรือจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในโอกาสสำคัญต่างๆ เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกันระหว่างบุคลากรระดับต่าง ๆ ควรจัดสรรงบประมาณ ในการให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และเสริมสร้างบรรยากาศในงานตามความเหมาะสม รวมทั้งยังสามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานได้อย่างมีผลดี

7. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายจัดระบบการติดต่อสื่อสารและประสานงานทั้งภายในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีโอกาสได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์กว้างขวาง เป็นผู้ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สามารถนำนโยบายของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทุกระดับมาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้มีความสามารถในการบริหารงานโรงเรียนและบริหารงานบุคลากรได้เป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงานสามารถวิเคราะห์งาน และขอบข่ายของงานในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 กับโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เช่น ขนาดโรงเรียน และวิทยฐานะ

3. ควรมีการศึกษาเครื่องมือวิจัยให้ชัดเจนจะได้มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ชัดเจนและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรในด้านอื่น ๆ นอกจาก เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์

5. ควรให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เพื่อจะได้ข้อมูลที่ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

กษมา วรวรรณ ฌ อยู่ธยา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษากับการปฏิรูปการศึกษา. วารสารพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, 6(32), 3-7.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. โรงพิมพ์พริกหวานกราฟิค จำกัด : กรุงเทพฯ .

ดารา เกษทองมา.(2553). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารจัดการของนักวิชาการศึกษากับประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ทวี วงศ์สุวรรณ. (2550). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ธนาธร ผดุงเวียง. (2551). **ความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพรัตน์ ศรีจำนงค์. (2549). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พงษ์ศักดิ์ สำนักสกุล. (2544). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิศมัย แก้วเชื้อ. (2552). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พุด วิชาชนนทการ. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน กับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วิโรจน์ ยี่ขอ. (2551). **ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุภาณี กิมแก้ว. (2553). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- โสรัชศักดิ์ ปลอดประโคน. (2556). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒.** สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. (2557). **รายงานผลการสำรวจความต้องการพัฒนางานวิชาการ.** นครราชสีมา : หน่วยงานนิเทศก์.